

MOTVIND FRÅN ÖST

EXPORTCHEFSINDEX
Tredje kvartalet 2023

SAMMANFATTNING

Business Swedens Exportchefsindex, EMI, faller åter vilket talar för att den oväntade uppgången föregående kvartal var tillfällig. EMI föll med 5,5 enheter till 46,7 tredje kvartalet, från 52,2 andra kvartalet. Att index ligger under 50-strecket – som är skiljelinjen mellan optimism och pessimism – signalerar att exportföretagen har en dyster syn.

Både EMI nuläge och EMI prognos, som är delindex för de framåtblickande frågorna, föll tillbaka. EMI nuläge föll med 4,9 enheter till 50,7 tredje kvartalet, från 55,6 andra kvartalet. EMI prognos föll med 6,1 enheter till 42,8 tredje kvartalet, från 48,9 föregående kvartal. Det signalerar att exportcheferna är fortsatt försiktigt optimistiska i nuläget men att allt fler har en dyster syn när de blickar framåt.

De flesta delindex föll tillbaka påtagligt i denna mätning men det fanns några få ljusglimtar. Index för exportförsäljningen i nuläget ökade med 6 enheter till 54,5 tredje kvartalet, från 48,5 andra kvartalet. Dessutom fortsatte index för förväntad exportefterfrågan från både Nord- och Sydamerika att öka tredje kvartalet i rad för att ligga på 58,4 respektive 52,3. Det signalerar att exportföretagen har en optimistisk syn på efterfrågan från dessa regioner.

Något som var särskilt utmärkande i denna mätning var att index för förväntad exportefterfrågan från Asien och Oceanien fullständigt klappade igenom med ett fall på 24,1 enheter till 35,6 tredje kvartalet, från 59,7 föregående kvartal. Det är den lägsta nivån sedan mätningarna påbörjades 2007. Endast vid fyra tillfällen tidigare har index legat under 50: under ett par kvartal kring finanskrisen 2008/2009, pandemin 2020 samt tredje kvartalet 2021. Index för övriga regioner förändrades i mindre utsträckning och det råder fortsatt en dyster stämning vad gäller synen på förväntad exportefterfrågan från både Västeuropa och Central- och Östeuropa medan det ser lite bättre ut för Mellanöstern, Turkiet och Afrika där index ligger på 50-strecket.

Index för lönsamheten i exportförsäljningen i nuläget föll med 11,3 enheter till 51,9 tredje kvartalet, från 63,2 föregående kvartal. Index för exportorderstockarna föll med 9,5 enheter till 45,7 tredje kvartalet, från 55,2 andra kvartalet. Det indikerar att allt fler exportchefer är missnöjda med exportorderstockarna.

På tre månaders sikt har exportcheferna en betydligt mer dyster syn. Såväl index för förväntad exportförsäljning som index för förväntad lönsamhet i exportförsäljningen föll påtagligt och ligger nu en bra bit under 50-strecket.

Sammantaget kan vi konstatera att allt fler exportföretag har en dyster syn på exportutsikterna och att det blåser motvind från Öst. Ökad osäkerhet i omvärlden, inte minst geopolitiskt, tillsammans med en svårbedömd global konjunkturutveckling påverkar särskilt en liten öppen ekonomi som den svenska med stort exportberoende. Exportföretagen tycks inte heller längre ha samma draghjälp av den svaga svenska kronan.

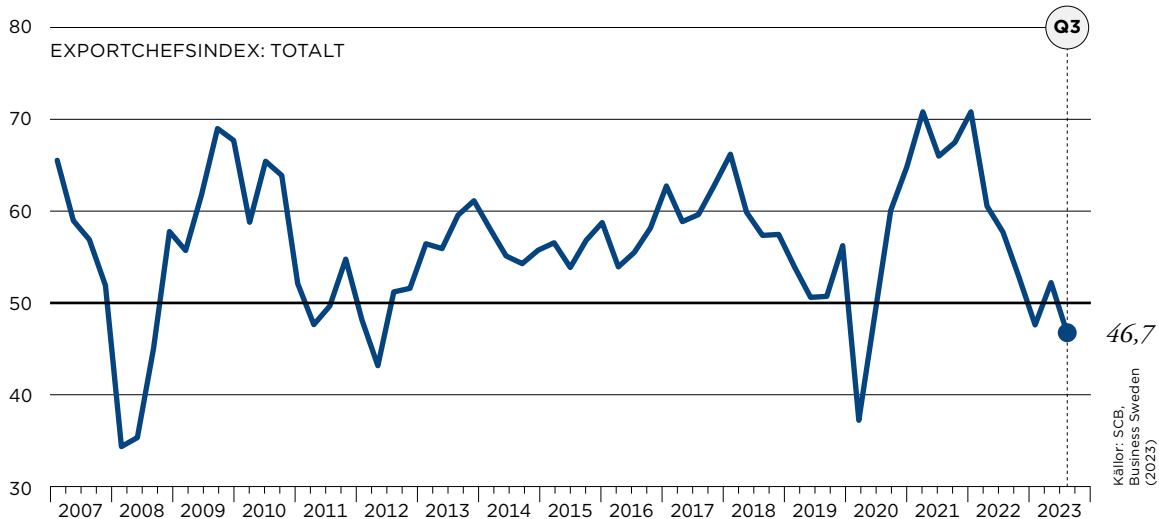
Nästa Exportchefsindex publiceras den 9 november 2023.

Lena Sellgren
Chefekonom

EXPORTCHEFSINDEX FALLER ÅTER

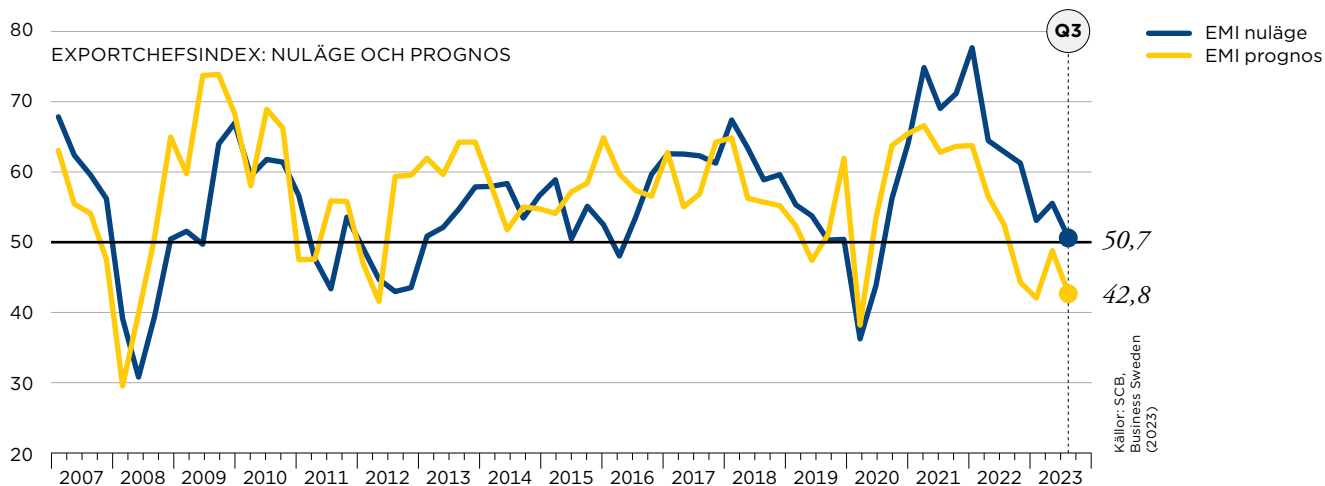
EXPORTCHEFSINDEX (EMI) FALLER ÅTER TREDJE KVARTALET

Business Swedens Exportchefsindex (Export Managers' Index, EMI) som speglar stämningläget bland svenska varu- och tjänsteexportörer faller åter det tredje kvartalet. Den överraskande uppgången andra kvartalet tycks därmed ha varit tillfällig. EMI föll med 5,5 enheter till 46,7 tredje kvartalet, från 52,2 andra kvartalet. Det är den

lägsta nivå sedan andra kvartalet 2020. EMI ligger nu åter under 50-strecket. Att EMI ligger under 50 – som är skiljelinjen mellan optimism och pessimism – betyder att det är fler exportföretag som tror på en försvagning än en förstärkning av exportutvecklingen. Med andra ord signalerar det att exportföretagen har en pessimistisk syn.

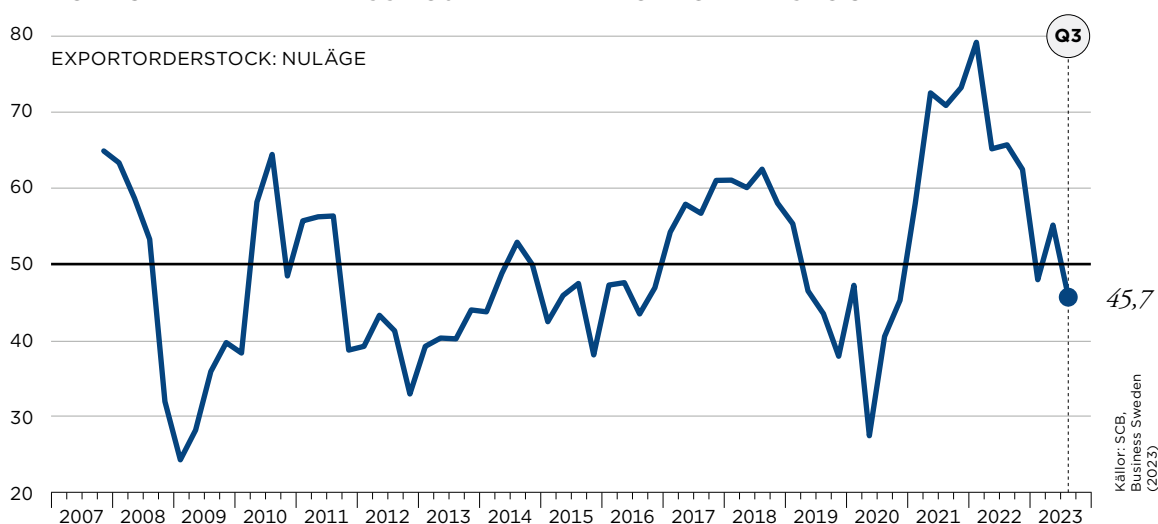
NEDGÅNG I BÅDE EMI NULÄGE OCH PROGNOSEN

Såväl exportföretagens syn på nuläget som på tre månaders sikt bidrog till nedgången i EMI tredje kvartalet. EMI nuläge föll med 4,9 enheter till 50,7 tredje kvartalet, från 55,6 andra kvartalet. EMI prognos – som är delindex för de framåtblickande frågorna – föll med 6,1 enheter till låga 42,8 tredje kvartalet, från 48,9 föregående kvartal.

Index för synen på nuläget ligger dock kvar strax över 50-strecket men under sitt historiska genomsnitt på 55,9 under perioden 2007–2023. Index för synen på tre månaders sikt föll åter ner en bra bit under 50-strecket. Sammantaget indikerar det att exportcheferna har en balanserad syn i nuläget medan de har en dyster syn när de blickar framåt.

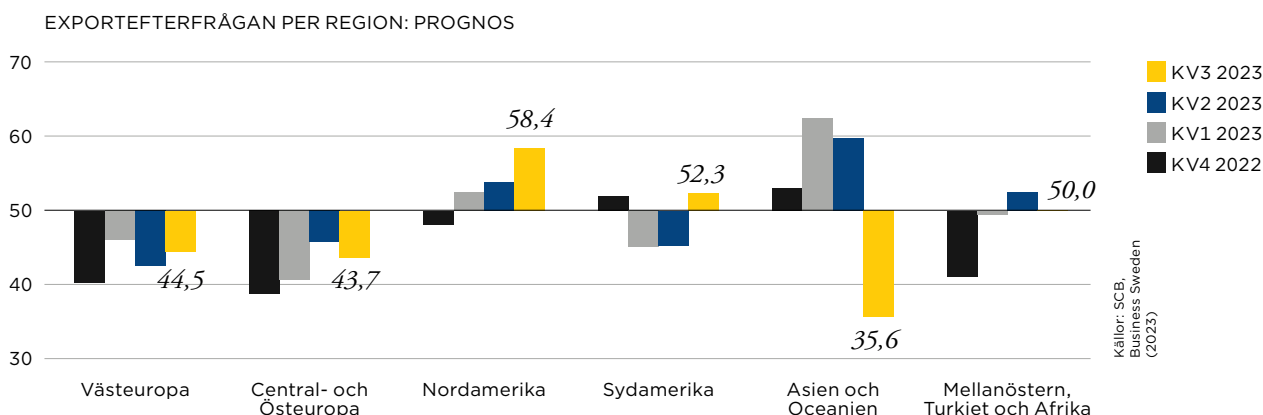
EXPORTCHEFERNA ÄR MISSNÖJDA MED EXPORTORDERSTOCKARNA

Exportcheferna är åter missnöjda med exportorderstockarna tredje kvartalet. Index föll med 9,5 enheter till 45,7 tredje kvartalet, från 55,2 andra

kvartalet. Att index ligger under 50 indikerar att det är allt fler exportföretag som är missnöjda med exportorderstockarna än företag som är nöjda.

FORTSATT UPPGÅNG I FÖRVÄNTAD EXPORTEFTERFRÅGAN FRÅN NORD- OCH SYDAMERIKA MEDAN INDEX FÖR ASIEN KLAPPADE IGENOM

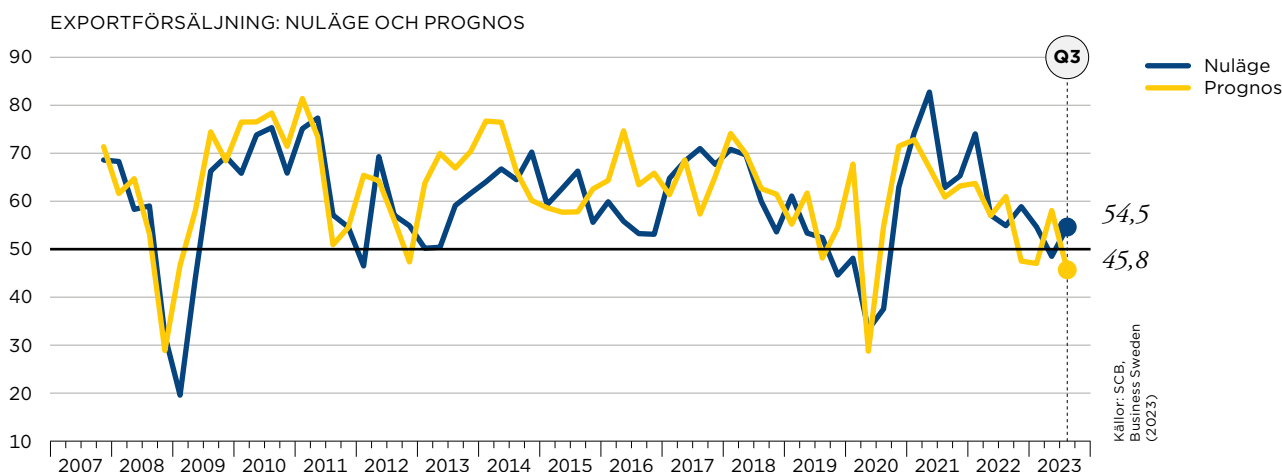

Förändringarna i index för förväntad exportefterfrågan skiljer sig åt markant mellan de olika regionerna. Index för förväntad exportefterfrågan från Nord- och Sydamerika fortsatte att öka tredje kvartalet i rad medan index för Asien och Oceanien fullständigt klappade igenom för att ligga på den lägsta uppmätta nivån sedan mätningen påbörjades 2007.

Index för förväntad exportefterfrågan från Nordamerika ökade med 4,5 enheter till 58,4 tredje kvartalet, från 53,9 andra kvartalet. Index för Sydamerika ökade med 7 enheter till 52,3 tredje kvartalet, från 45,3 andra kvartalet. Index för Asien och Oceanien föll markant med hela 24,1 enheter till låga 35,6 tredje kvartalet, från 59,7 andra kvartalet.

Index för förväntad exportefterfrågan från övriga regioner förändrades i mindre utsträckning. Sammantaget visar denna mätning att index för förväntad exportefterfrågan ligger över 50-strecket för Nord- och Sydamerika och precis på 50-strecket för Mellanöstern, Turkiet och Afrika. Index ligger fortsatt under 50-strecket för Europa och index för Asien rasade ner till lägsta uppmätta nivå. Det indikerar att exportföretagen har en optimistisk syn på förväntad exportefterfrågan från Nord- och Sydamerika och en mer balanserad syn på Mellanöstern, Turkiet och Afrika. Exportföretagens syn på förväntad efterfrågan från Europa är fortsatt dyster medan det råder pessimism om efterfrågan från Asien och Oceanien.

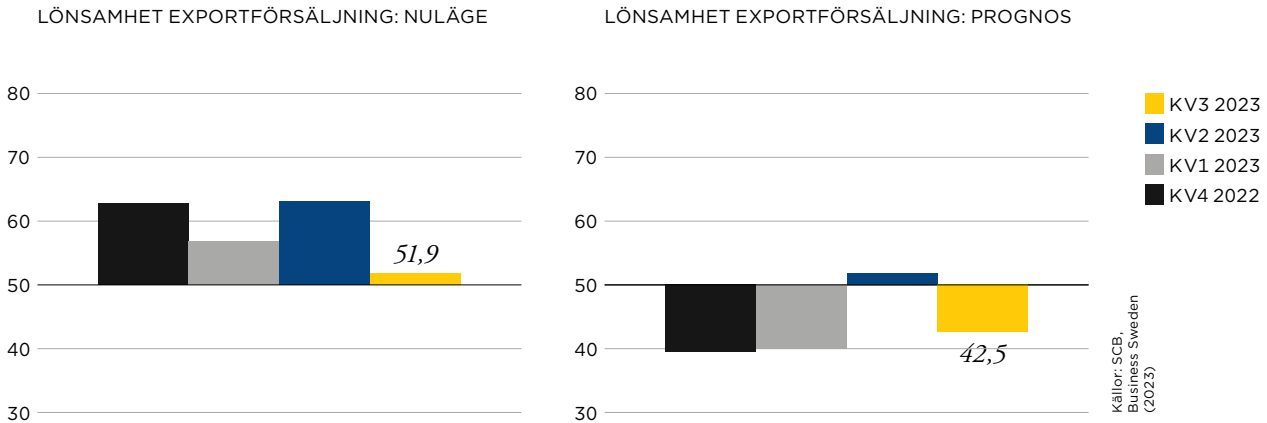
OPTIMISTISK SYN PÅ EXPORTFÖRSÄLJNINGEN I NULÄGET

Index för synen på exportförsäljningen i nuläget ökade tredje kvartalet efter att ha fallit två kvartal i rad. Index ökade med 6 enheter till 54,5 tredje kvartalet, från 48,5 andra kvartalet. Index för exportförsäljningen på tre månaders sikt föll däremot med 12,3 enheter till 45,8 tredje kvartalet, från 58,1 föregående kvartal.

Att index för exportförsäljningen i nuläget åter ligger över 50-strecket indikerar att exportföretagen har en optimistisk syn i nuläget. Däremot ligger index under 50 för exportförsäljningen på tre månaders sikt vilket signalerar att allt fler exportföretag har en dyster syn på exportförsäljningen när de blickar framåt.

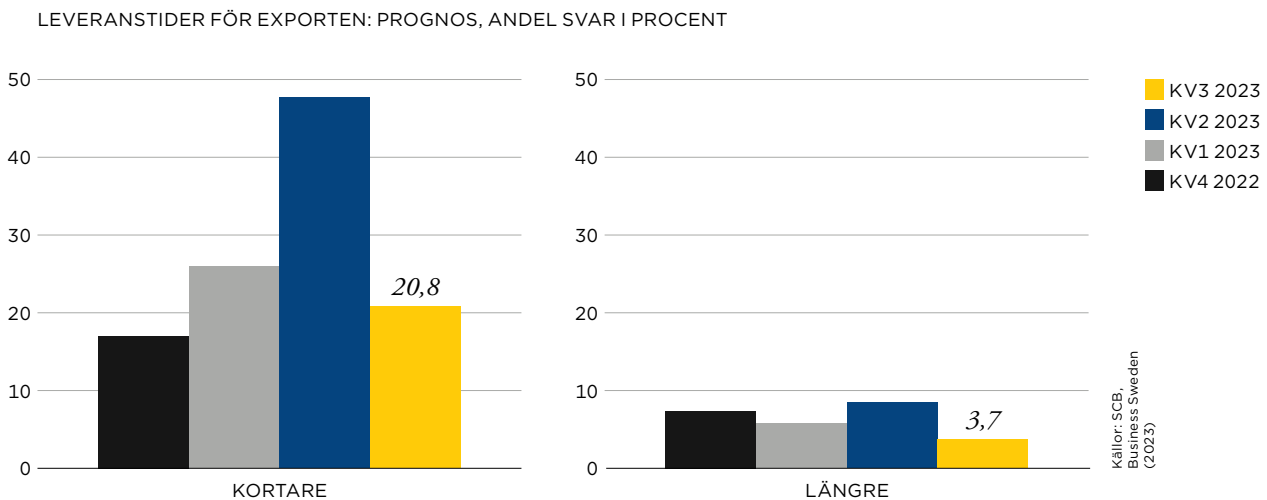
PÅTAGLIGT FALL I SYNEN PÅ LÖNSAMHETEN I EXPORTFÖRSÄLJNINGEN

Företagens bedömning av lönsamheten i exportförsäljningen föll påtagligt både i nuläget och på tre månaders sikt. Index för lönsamheten i exportförsäljningen i nuläget föll med 11,3 enheter till 51,9 tredje kvartalet, från 63,2 föregående kvartal. Index för bedömning av lönsamheten i exportförsäljningen på tre månaders sikt föll med 9,3 enheter till 42,5 tredje kvartalet, från 51,8 andra kvartalet.

Index för synen på lönsamheten i exportförsäljningen ligger trots det påtagliga fallet kvar över 50-strecket i nuläget men föll ner en bra bit under 50-strecket på tre månaders sikt. Sammantaget signalerar det att företagen har en optimistisk syn på lönsamheten i exportförsäljningen i nuläget medan de har en dystert syn när de blickar framåt.

ALLT FÄRRE EXPORTFÖRETAG FÖRVÄNTAR SIG KORTARE LEVERANSTIDER

Andelen exportföretag som förväntar sig längre leveranstider för exporten på tre månaders sikt föll med 4,8 procentenheter till 3,7 procent tredje kvartalet, från 8,5 procent andra kvartalet. Andelen företag som förväntar sig kortare leveranstider för exporten föll markant med hela 26,9 procentenheter till 20,8 procent tredje kvartalet, från 47,7 procent föregående kvartal.

Denna stora nedgång från förra mätningen är svårtolkad. De flesta företag har meddelat att de inte ser någon förändring av leveranstiderna. Att andelen företag som förväntar sig kortare leveranstider för exporten på tre månaders sikt faller kan vara en indikation på ökat resursutnyttjande i ekonomin.

OM BUSINESS SWEDENS EXPORTCHEFSINDEX

Business Sweden publicerar Exportchefsindex (*Export Managers' Index, EMI*) kvartalsvis sedan 2007. EMI tar temperaturen på svenska exportföretag och fungerar som en viktig konjunkturindikator på svensk export.

Undersökningen genomförs av Statistiska Centralbyrån (SCB). Respondenter är exportchefer eller personer med motsvarande befattning i svenska exportföretag. Undersökningen omfattar totalt 225 företag, varav 125 företag med en exportförsäljning på mer än 250 miljoner kronor (storföretag) och 100 företag med en exportförsäljning på 25–250 miljoner kronor (små och medelstora företag). EMI baserar sig på information från momsregistret och omfattar både varu- och tjänsteexport.

Exportchefsindex är uppbyggt i två delar, ett huvudindex och två delindex, där det ena delindexet beskriver nuläget och det andra förväntningarna om den närmaste framtiden. EMI konstrueras av svaren på sju frågor där tre handlar om nuläget och fyra är framåtblickande. De sju frågorna har lika stor vikt i EMI.

Mätningen för tredje kvartalet 2023 genomfördes under perioden 4 – 25 augusti. Resultaten presenteras i form av ett så kallat diffusionsindex. Skiljelinjen mellan förstärkning och försvagning har fastställts till 50. Värdet över 50 innebär att det är fler som tror på en förstärkning än en försvagning och tvärtom. Resultatet viktas med företagets exportvärde. Svarsfrekvensen i mätningen för tredje kvartalet 2023 uppgick till 78 procent, viktat.

Konjunkturinstitutet har utvärderat EMI i syfte att undersöka användbarheten av EMI för en prognos av exportutvecklingen. Resultatet visar att EMI har ett informationsinnehåll som ökar prognosprecisionen jämfört med det historiska genomsnittet. Det visar att EMI är användbart i detta syfte (se www.tinyurl.com/l8ebjmx).

Frågor i undersökningen:

EMI nuläge

- Hur bedömer du företagets exportförsäljning de senaste tre månaderna?
- Hur bedömer du storleken på företagets exportorderstock?
- Hur bedömer du att lönsamheten på exportförsäljningen är i nuläget?

EMI prognos, de kommande tre månaderna

- Hur bedömer du att efterfrågan på exportmarknaden kommer att utvecklas de tre kommande månaderna?
- Hur bedömer du att exportförsäljningen kommer att utvecklas de tre kommande månaderna?
- Hur bedömer du att lönsamheten på exportförsäljningen kommer att utvecklas de tre kommande månaderna?
- Hur bedömer du att företagets leveranstider på export kommer att utvecklas de tre kommande månaderna?

Svaren på samtliga frågor bildar huvudindexet EMI.

APPENDIX

DATA: VIKTAD TIDSSERIE

INDIKATOR	URVAL	KV2 2023	KV3 2023	DIFF KV3 23 - KV2 23	
1. EMI totalt	Totalt	52,2	46,7	-5,5	↓
1. EMI totalt	25-250 mkr	49,0	50,4	1,4	↗
1. EMI totalt	>250 mkr	52,5	46,5	-6,0	↓
2. EMI nuläge	Totalt	55,6	50,7	-4,9	↓
2. EMI nuläge	25-250 mkr	46,5	51,6	5,1	↗
2. EMI nuläge	>250 mkr	56,4	50,7	-5,7	↓
3. EMI prognos	Totalt	48,9	42,8	-6,1	↓
3. EMI prognos	25-250 mkr	51,4	49,2	-2,2	↓
3. EMI prognos	>250 mkr	48,6	42,3	-6,3	↓

INDIKATOR NULÄGE	URVAL	KV2 2023	KV3 2023	DIFF KV3 23 - KV2 23	
Fråga 1 - exportförsäljning	Totalt	48,5	54,5	6,0	↗
Fråga 1 - exportförsäljning	25-250 mkr	47,9	54,8	6,9	↗
Fråga 1 - exportförsäljning	>250 mkr	48,6	54,5	5,9	↗
Fråga 2 - exportorderstock	Totalt	55,2	45,7	-9,5	↓
Fråga 2 - exportorderstock	25-250 mkr	36,8	38,9	2,1	↗
Fråga 2 - exportorderstock	>250 mkr	56,8	46,3	-10,5	↓
Fråga 3 - lönsamhet exportförsäljning	Totalt	63,2	51,9	-11,3	↓
Fråga 3 - lönsamhet exportförsäljning	25-250 mkr	54,9	61,1	6,2	↗
Fråga 3 - lönsamhet exportförsäljning	>250 mkr	63,9	51,2	-12,7	↓

INDIKATOR PROGNOS	URVAL	KV2 2023	KV3 2023	DIFF KV3 23 - KV2 23	
Fråga 4 - efterfrågan exportmarknad	Totalt	55,2	41,4	-13,8	↓
Fråga 4 - efterfrågan exportmarknad	25-250 mkr	54,9	46,0	-8,9	↓
Fråga 4 - efterfrågan exportmarknad	>250 mkr	55,2	41,0	-14,2	↓
Fråga 4a - Västeuropa	Totalt	42,5	44,5	2,0	↗
Fråga 4a - Västeuropa	25-250 mkr	51,6	45,6	-6,0	↓
Fråga 4a - Västeuropa	>250 mkr	41,8	44,4	2,6	↗
Fråga 4b - Central- & Östeuropa	Totalt	45,8	43,7	-2,1	↓
Fråga 4b - Central- & Östeuropa	25-250 mkr	47,5	42,9	-4,6	↓
Fråga 4b - Central- & Östeuropa	>250 mkr	45,6	43,7	-1,9	↓
Fråga 4c1 - Nordamerika	Totalt	53,9	58,4	4,5	↗
Fråga 4c1 - Nordamerika	25-250 mkr	59,8	57,9	-1,9	↓
Fråga 4c1 - Nordamerika	>250 mkr	53,5	58,4	4,9	↗
Fråga 4c2 - Sydamerika	Totalt	45,3	52,3	7,0	↗
Fråga 4c2 - Sydamerika	25-250 mkr	48,2	42,6	-5,6	↓
Fråga 4c2 - Sydamerika	>250 mkr	45,2	52,7	7,5	↗
Fråga 4d - Asien & Oceanien	Totalt	59,7	35,6	-24,1	↓
Fråga 4d - Asien & Oceanien	25-250 mkr	59,6	53,9	-5,7	↓
Fråga 4d - Asien & Oceanien	>250 mkr	59,7	34,7	-25,0	↓
Fråga 4e - Mellanöstern, Turkiet & Afrika	Totalt	52,6	50,0	-2,6	↓
Fråga 4e - Mellanöstern, Turkiet & Afrika	25-250 mkr	50,0	39,7	-10,3	↓
Fråga 4e - Mellanöstern, Turkiet & Afrika	>250 mkr	52,7	50,4	-2,3	↓
Fråga 5 - exportförsäljning	Totalt	58,1	45,8	-12,3	↓
Fråga 5 - exportförsäljning	25-250 mkr	53,5	50,8	-2,7	↓
Fråga 5 - exportförsäljning	>250 mkr	58,4	45,4	-13,0	↓
Fråga 6 - lönsamhet exportförsäljning	Totalt	51,8	42,5	-9,3	↓
Fråga 6 - lönsamhet exportförsäljning	25-250 mkr	50,7	53,2	2,5	↗
Fråga 6 - lönsamhet exportförsäljning	>250 mkr	51,9	41,7	-10,2	↓
Fråga 7 - leveranstider export	Totalt	30,4	41,4	11,0	↗
Fråga 7 - leveranstider export	25-250 mkr	46,5	46,8	0,3	→
Fråga 7 - leveranstider export	>250 mkr	29,0	41,0	12,0	↗

↗ = $\Delta > +1,0$ → = $\Delta \leq \pm 1,0$ ↓ = $\Delta < -1,0$

*We help Swedish companies grow global sales and
international companies invest and expand in Sweden.*

BUSINESS-SWEDEN.COM

BUSINESS SWEDEN Box 240, SE-101 24 Stockholm, Sweden
World Trade Center, Klarabergsviadukten 70
T +46 8 588 660 00 info@business-sweden.com
www.business-sweden.com